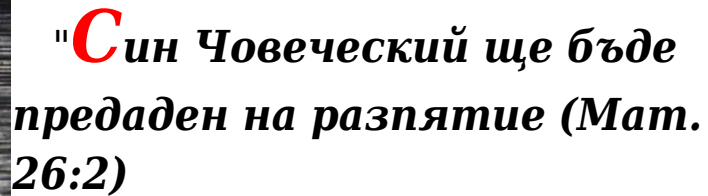

Изобличение на иудеите от българските светци и духовници

Благочестиви християни, днес човешките грехове **предават** **нашия Спасител Иисус Христос в ръцете на** **беззаконните евреи да Го съдят, да Го хулят и да Го** **убият без никаква причина**. О, небе, покрий лицето си с облаци, за да не гледаш, и ти, ясно слънце, скрий светлината си, разтрепери се, земяо и цяло творение, Божии ангели, заплачете, като гледате вашия цар на този несправедлив съд, **изпълни се с жал и ти, многогрешна наша душо, като** **гледаш сега нашия Господ и Създател вързан пред** **беззаконните еврейски първосвещеници**. А ти, о, Пресвета Дево Марийо, облечи се сега с черни дрехи и пролей с нас сълзи, като река, **защото днес ще гледаш обичния си** **Син вързан пред несправедливите съдници: Анна,** **Кайафа и Пилат, и прикован към кръст между двама** **разбойници...**

как да не поплачем за нашия благодетел и Господ, ако не тридесет дни като, евреите за Моисей, то поне днес, **като Го гледаме изпонаранен за нашите грехове от ръцете на човеци грешници, като от някакви свирепи вълци?**..

Ами ние, като гледаме Иисуса Христа окървавен от глава до пети, как да не плачем? И ако не за Христа, то поне за пречистата Му майка, **която плаче и се съкрушава за обичния си Син, като Го гледа гол, изпонаранен и прикован към кръст от беззаконни човеци.**

Но помислете, че Христос претърпя всичко това заради нашите грехове. Ако не бяха те, **нито Иуда щеше да Го предаде, нито Анна щеше да Го хули, нито Кайафа да Го обижда, нито Пилат да Го осъди, нито войниците да Му сложат венец от тръни, нито евреите да Го разпнат и да Го погребат в тъмния гроб,** но всичко това го направиха нашите грехове. Те предадоха Христа и те Го разпнаха, но нека поне отсега нататък да се откажем от греховете си, за да не разпваме Христа втори път заедно с тях.“

ВЕЛИКИ ПЕТЪК, ЗА ПРЕДАТЕЛСТВОТО НА ИУДА - „Софроние“ на епископ Софроний Врачански

„Благочестиви християни, вчера видяхме нашия Спасител Иисус Христос прикован, към кръст за Адамовото престъпление и умрял с големи хули за нашето спасение **от беззаконните юдеи, които убиха своя Благодетел,** като ехидна, която прояжда утробата на майка си и я убива при раждането. Биха Го, като роб, приковаха Го към кръст и Го поставиха в тъмния гроб за нашите грехове. **Пресветата Дева плачеше, ангелите трепереха, а лукавите юдеи се смееха, природата трепереше, а евреите молеха Пилат да изпрати войници да убият по-бързо разпнатите, за да бъдат свалени от кръста,.. О, неверен и беззаконен**

еврейски роде! Не познахте ли Създателя си поне тогава, когато слънцето потъмня и земята се разтrese?"

Слово за Велика Събота - „Софроние“ на епископ Софроний Врачански

"...някой може да каже: „Как да му простя, след като ме е псувал, гонил, клеветил, безчестил и така нататък?“. Но я **чуйте какво казва Господ: Отмъщението е Мое, и Аз ще отплатя** (Втор. 32:35, Рим. 12:19, Евр. 10:30), а пророк Исаия казва: „Гладен ли е врагът ти, нахрани го, прости му и го предай на Бога Той да му отплати“. **Помислете колко хули и обиди претърпял Христос от юдеите и колко Го хулели, били, плюли и Му се присмивали по време на разпъването, поставили Му на главата венец от тръни и Го приковали гол към кръста, но Той пак не изпитал отмъстителност, а и като висял на самия кръст, казал: Отче! Прости им, понеже не знаят, що правят** (Лук. 23:34). Ако ли пък кажете: „Христос търпя, защото беше Бог, а ние сме човеци и не можем“, то помислете за апостолите и мъчениците, нали и те бяха човеци като нас, но как търпяха да ги мъчат, гонят и убиват и как благославяха онези, които ги хулеха, търпяха, когато ги гонеха, утешаваха се, когато ги обиждаха, и прощаваха от все сърце на онези, които ги мъчеха. **Като например първомъченик Стефан, който и когато издъхвал се молел за евреите, които го убивали с камъни, и казвал: „Господи, прости им, защото не знаят какво правят!“** . За това както ние прощаваме на човеците прегрешенията им, така и Бог ще прости нашите."

Из "Софроние" на епископ Софроний Врачански - В ЕДИНАДЕСЕТА НЕДЕЛЯ СЛЕД ПЕТДЕСЕТНИЦА, ЗА ДЕСЕТЕ ХИЛЯДИ ТАЛАНТА

„Откак на Голготския Кръст нашия Господ и Бог Иисус

Христос порази дявола и с тридневното Си възкресение унищожи силата на греха и смъртта, изпращайки Своите апостоли да проповядват спасителната Православна вяра, не е преставала борбата на врага на човешкото спасение срещу Христовата Църква. **В първите три века от нейното съществуване той се опитвал физически да унищожи християните, като подбуждал често ЧРЕЗ ИУДЕИТЕ, езичниците и техните императори към жестоки гонения против тях.** След като св. равноап. цар Константин прекратил преследванията и дал свобода на Християнското вероизповедание, врагът се опитал с нова сила да унищожи мирозданието на Църквата отвътре чрез насаждането на ереси и раздори. В следващите четири века светите отци поели тежкия кръст на борбата с човешките измишльотини и нововъведения, запечатвайки завинаги предадената им от апостолите вяра на Седем вселенски събора. **Като се видял победен и в тази борба лукавият богопротивник решил да изкорени христовата вяра от сърцата на хората чрез насмешки, хули и атеистична наука.** Мнозина се поддали на внушенията на разни учени глави, че уж Бог няма, и повярвали в разни теории и концепции, които не са могли да спасят и своите автори от праведния Божи съд.“

Проповед за света Злата Мъгленска - 31.10 по светския, † 18 октомври по православния календар - Св. великомъченица Мъгленска

„Евреите, които стояха около му, го запитаха: “Кажни ни, как може женският пол да помести Бога в утробата си, на Когото не може да погледне, камо ли да Го роди?!” Философът показа с пръст кагана и първия му съветник и рече: “Ако някой каже, че първият съветник не може да нагости кагана, а последният роб може, как трябва да нарека един такъв - смислен или побъркан?” А те отговориха: “И даже много побъркан!” Тогава

Философът им рече: “Кое е най-ценното сред видимата твар?” Отговориха му: “Човекът, защото е създаден по Божий образ!” Той пак им рече: **“Е, как да не грешат ония, които казват: “Не може Бог да се помести в човека”, когато Той се е вменствал и в къпина, и в облак, и в буря, и в дим, когато се явявал на Моисей и Иов? Как е възможно, един да боледува, а друго да лекуват? След като човешкият род изпаднал в гибел, от кого друго би получил пак своето обновление, ако не от Самия Творец?** Отговорете ми! И ако лекарят, искайки да постави пластир на болния, го постави на дърво или камък, ще направи ли с това болния човек здрав? И как Моисей чрез Дух Свети с вдигнати към небето ръце казва в своята молитва: “Щедри Господи, не ни се явявай вече в гръм и в тръбни гласове, а се всели в нашата утроба и отнеми нашите грехове?!” Така казва вашият преводач Акила”! И така се разделиха, като определиха ден, когато ще беседват по всички тия въпроси.

Философът пак седна с кагана и рече: “Аз съм сам сред вас, без роднини и приятели. Но ние се състезаваме за Бога, в Чиито ръце е всичко, включително и нашите сърца. По време на нашата беседа, които от вас са силни в словото, нека казват за разбраното, че е така, а което не разберат, нека попитат, и ние ще им обясним!”

Евреите рекоха: “Ние държим словото и духа на Библията. Кажи ни кой закон Бог даде на човеците по-рано - Моисеевия или този, който вие държите?” Философът рече: “За това ли питате, защото искате да се оправдавате, че уж държите първия закон?” Те отговориха: “Да, първия трябва да държим.” Философът рече: “Е добре, **ако искате да държите първия закон, тогава следва да се откажете от обрезанието.**” Те го попитаха: “Защо говориш така?” Философът рече: **“Кажете ми откровено - първият закон при обрезанието ли беше даден или в необрезанието?”** Те отговориха:

“Мислим, в обрезанието!” Философът рече: **“Нали Бог даде закон най-напред на Ной, след като Адам получи заповед, престъпи я и отпадна? И той нарече този закон “завет”, като му рече: “Ето Аз сключвам Моя завет с вас и с потомството ви подир вас”,** който съдържа заповеди: яжте всичко, като тревен злак и всичко под небесата и на земята и във водата, само месо не яжте с кръвта, сиреч с душата му, и който пролее човешка кръв, вместо нея да бъде пролята и неговата! Какво ще кажете против това вие, които говорите да се държи първият закон?” Евреите му отговориха: **“Ние държим първия закон, Моисеевия, а този Бог не го е нарекъл закон, ами завет, както по-рано на човека в рая - заповед, и на Авраама иначе - обрезание, а не закон. Едно е закон, а друго е завет - двете Творецът ги е нарекъл различно.”** Философът им отговори: **“На това аз ще ви кажа така, че законът бива наричан и завет. Защото Бог каза на Авраама: “Давам Моя закон във вашата плът (и го нарече още и знак), който ще бъде между Мене и вас”.** И на Иеремия казва Същият: **“Чуй тоя завет и кажи на юдейските мъже и на иерусалимските жители, и речи им: Тъй казва Господ Бог Израилев: Проклет да е оня човек, който не послуша думите на тоя завет, който Аз заповядах на бащите ви в деня, когато ги изведох от Египетската земя”.** Евреите му отговориха: **“Така и ние поддържаме, че законът се нарича и завет, и които се придържаха в Моисеевия закон, всички угодиha на Бога. И ние, като се придържаме в него, мислим и с нас да бъде същото. А вие въздигате друг закон и потъпквате Божия закон.”** Философът им рече: **“И добре правим. Защото, ако Авраам не беше приел обрезанието, а продължаваше да държи Ноевия завет, нямаше да бъде наречен “приятел Божий”.** И **Моисей, като написа впоследствие закона, не държеше първия. Така и ние вървим по техния пример, и като приехме закон от Бога, него държим, за да пребъдва твърда Божията заповед. Когато Бог даваше**

закон на Ной, Той не му каза, че ще му даде друг закон, а че дава закон, който вечно ще пребъдва жив и в сила. Нито когато даваше на Авраам обещанието, му извести, че ще даде друг закон на Моисей. Но как вие продължавате да държите закона, когато Бог казва чрез Иезекиил: “Ще го отменя и ще ви дам друг закон”? И Иеремия ясно е казал: “Ето, настъпват дни, казва Господ, и ще склуча с дома Израилев и с дома Иудов нов завет, не такъв завет, какъвто склучих с бащите им в деня, когато ги хванах за ръка, за да ги изведа из Египетската земя, оня Мой завет те нарушиха... Но ето заветът, който ще склуча с Израилевия дом след ония дни, казва Господ, ще вложя Моя закон във вътрешността им и ще го напиша в сърцата им, и Аз ще им бъда Бог, а те ще бъдат Мой народ”. И пак Иеремия е рекъл: “Тъй казва Господ: Застанете на пътищата и попитайте за вечните пътеки на Господа, и вижте кой път е добър, и вървете по него, и ще намерите очищение на душите си! Но те рекоха: “Няма да тръгнем!” И поставих над вас стражи: “Слушайте гласа на тръбата!” Но те рекоха: “Няма да слушаме!” Затова ще чуят езичниците и всред тях овচারите”. И веднага прибавя: “Слушай земя! Ето, Аз ще изпратя върху тоя народ злини заради тяхното отвърщане от Мене, защото не послушаха Моите думи и отхвърлиха Моя закон”, който проповядвах пророците! И не само с тези цитати доказвам, че законът ще има край, но и с много други доказателства от пророците.”

Евреите му отговориха: “Всеки евреин знае това, че наистина така ще бъде, но още не е дошло времето за Помазаника - Христа.” Философът им рече: “Какво си представяте вие, като виждате, че Иерусалим е разрушен, жертвоприношенията престанаха и се сбъдна всичко, което предсказаха пророците за вас? Малахия ясно говори за вас: “Моето благоволение не е към вас, казва Господ Вседържител, и не приемам жертва от

вашиите ръце, защото от изгрев слънце до запад ще се прослави името Ми всред народите и на всяко място ще принасят на името Ми тамян и чиста жертва, защото велико е името Ми всред народите, казва Господ Вседържител!" Те рекоха: "Това, което говориш, е така, но всички народи ще бъдат благословени чрез нас и ще бъдат обрязани в град Иерусалим!" Философът рече: "Но защо Моисей казва: Ако с пълно послушание спазвате закона във всичко, вашите предели ще се простират от Червеното море до Филистимското и от пустинята до река Ефрат. А **ние езичниците ще бъдем благословени чрез Потомъка на Авраам, произлязъл от корена на Иесей, наречен "чаяние на езичниците" и светлина на цялата земя.** Да, просветени от славата Божия, но не по оня закон, нито на онова място, както говорят пророците. Захария казва: **"Ликувай от радост, дъще Сионова... Ето, твоят Цар иде при тебе... кротък, възседнал на ослица и на младо осле, син на подяремница!"** И още: "Той ще унищожи оръжието на Ефрем и конете на Иерусалим, и ще възвести мир на народите, и властта Му ще се простира от края на земята до краищата на вселената". А Яков е казал: "Не ще се свършат князете от Юда, нито вождовете от неговите чресла, докато не дойде Примирителят и нему ще се покоряват народите". **Като виждате всичко това вече свършено и изпълнено, кого друго очаквате още? Даниил, научен от ангела, предсказа до идването на Месия седемте седмине, всяка от които съдържа 70 години, което прави 490 години.** А кое мислите, че е желязното царство, което Даниил видя във видението?" Те отговориха: "Римското!" Философът пак ги попита: "Ами кой е камъкът, който се откъртил от планината без участието на човешки ръце?" Отговориха му: "Помазаникът Христос". И веднага добавиха: "Но ако пророците казват, че Той вече е дошъл, както ти ги тълкуваш, тогава как все още

римското царство продължава да държи властта?”
Философът отговори: “Съвсем не се държи, а вече премина, както и другите царства във видението.
Защото нашето царство не е римско, а Христово, както е рекъл пророкът: “Небесният Бог ще въздигне царство, което во веки не ще се разруши, и Неговото царство няма да бъде предадено на други народи. То ще съкруши и разруши всички царства, а самото то ще стои вечно”.
Не е ли сега християнско царството, наричано с Христовото име? Римляните пък са служили на идоли. А сега един цар от тоя, друг цар от оня народ и племе царуват в името Христово, както и пророк Исаия открива, като ви говори: “И ще оставите името си на Моите избрани за проклятие; и тебе ще убие Господ Бог, а рабите Си ще назове с друго име, с което, който се благославя на земята, ще се благославя с Бога на истината”. **Не се ли сбъднаха пророчествата на всички пророци, ясно изречени за Христа? Исаия говори за Неговото раждане от Девица и казва така: “Ето, Девицата ще зачене и ще роди Син, и ще Му нарекат името Емануил, което ще рече: “с нас е Бог”. А Михей рекъл: “и ти, Витлееме, земя Иудина, никак не си най-малък от Иудините воеводства; защото от тебе ще произлезе Вожд, Който ще пасе Моя народ Израиля и Чийто произход е от крайвреме, от вечни дни. Затова Той ще ги остави до време, докато роди оная, която има да роди”.** А Иеремия казва: “Попитайте и разсъдете: ражда ли мъж... Велик е оня ден, няма подобен нему и това е усилено време за Иакова, но той ще бъде избавен от него!” А Исаия е рекъл: “Още не бе изпитала родилни мъки, и роди; преди да бяха настъпили болките , роди син”.

Тогава евреите рекоха: “Ние сме Симово потомство, което отец Ной благословил, а вие не сте!” Той им отговори на това и рече: “Благословението на вашия отец Ной не е нищо друго

освен хвала към Бога, която няма отношение към Сима. Защото **така е писано: “Благословен да е Господ Бог на Сима!”** А на Иафета, от когото сме ние, казва: **“да разшири Бог Иафета, и той да се посели в шатрите Симови!”** И не престана да говори от пророците и от другите книги, докато най-последно сами рекоха: “Така е, както ти казваш!” Но пак възрази: **“Как се мислите вие за благословени, когато се упоавате на човек, а Библията проклина такива?”** А Философът в отговор на това ги попита: **“Проклет ли е Давид, или благословен?”** Те му отговориха: **“И даже много благословен!”** А Философът каза: **“Ние се упоаваме на Оногова, на Когото и той. Защото той казал е в псалмите: “Човекът на моя мир, на Когото се упоавах”. А този Човек е Христос Бог. Който пък се упоава на прост човек, него и ние считаме за проклет.”**

После те отправиха друго обвинение и казаха: **“Как вие християните, отхвърляте обрезанието, когато Христос не го отхвърлил, а го изпълнил по закона?”** Философът отговори: **“Който отнапред каза на Авраам: “Това ще бъде знак на завета между Мене и вас”, Той го изпълни, като дойде, защото от Авраам до Христа то продължаваше, а след това не че го отмени, но го замени с кръщението”.** **Пак го попитаха евреите: “Как вие хем се кланяте на идоли, хем се правите на богоугодни?”** Философът отговори: **“Преди всичко научете се да различавате думите, какво е “икона” и какво е “идол”, защото на вашия език има десет думи за това. А така, без да ви мигне окото, не нападайте християните! Ще ви попитам и аз: Нали Моисей направи скинията по образа, който видя на планината, и нали от този образец направи с художество съответен образ - от дърво, кожа и вълна - изряден херувим? И понеже той така го сътвори, можем ли**

поради това да кажем, че вие сте почитали и сте се покланяли на дървото, кожата и вълната, а не на Бога, Който е дал образа в онова време? Същото трябва да кажем и за храма на Соломон, който имаше икони на херувими, ангели и много други. Така и ние, християните, правим образи на Божиите угодници и ги почитаме, но правим разлика между доброто и демонските образи. И Библията хули онези, които принасят в жертва на демоните своите синове и дъщери и проповядва гняв Божий на такива, но на друго място пък ги оправдава, когато принасят в жертва своите синове и дъщери". Рекоха пак евреите: "Как вие да не сте противни на Бога, като ядете свинско и заешко месо". Отговори им: "Щом първият завет заповядва да се яде всичко, както тревистият злак, то всичко е чисто за чистите, а на скверните и съвестта им се е осквернила. И Сам Бог в Битие говори: "И видя Бог всичко, що създаде, и ето, беше твърде добро!" А **поради вашата лакомия малко ви отне от хранителните неща. Нали е казано: "Седна народът да яде и да пие, а после стана да играе?"**

От многото само това изложихме накратко, за да се помни. А който търси същите тези беседи в тяхната цялост, той ще ги намери в неговите книги, които преведе нашият учител архиепископ Методий, като ги раздели на осем слова! Там той ще види словесната сила на Философа като горещ пламък срещу противниците. Хазарският каган и неговите правителствени мъже, като изслушаха всички тия негови сладки и свети слова, рекоха му. **"Ти си ни пратен тук от Бога за наше назидание..."**

А римляните не преставаха да идват при него и да го разпитват за всичко, каквото за питане си имаше всеки, и получаваха от него двойно и тройно обяснение. И **един евреин също идваше и се препираше с него, и един път**

му каза: “Още не е дошъл Христос според числото години, за което говорят пророците, че ще се роди от Дева.” Философът му преброи всичките години от Адама по родове, обясни му подробно, че вече е дошъл и че толкова години има оттогава досега. Така го поучи и го изпрати...”

27.02 по еретическия, † 14 февруари по църковния календар - Св. равноапостолен Кирил Славянобългарски

„Когато се появи някакъв случай, царят изпрати брата му Константин у хазарите и той го взе със себе си на помощ. **Защото там имаше иудеи, които много хулеха християнската вяра. А той рече: “Готов съм да умра за християнската вяра”** и не прояви непослушание, а отиде и помагаше като слуга на по-малкия си брат, като му се подчиняваше. И така той с молитва, а философът със слово обориха евреите и ги посрамираха.“

24.05 по еретическия, † 11 май по църковния календар - Св. Св. Кирил и Методий

„След като създаде небето, земята и целия свят, накрая Бог създаде Адам и като го постави в рая, му заповяда да не яде от дървото, намиращо се в средата на рая, но Адам яде, за което Бог се разгневи, изпъди го от рая и го прокле. Това проклятие стана наследствено за целия човешки род, защото всички хора произхождат от Адам, всички бяха под тази клетва, човек не можеше сам да се освободи от нея и за това трябваше да го избави някой, който е безгрешен, но понеже нямаше безгрешен човек, за това Бог изпрати второто Лице на Светата Троица, тоест Христос, да се роди на земята, за да избави хората от клетвата. **И като дойде и стана човек, като нас, отиде първо при евреите, които бяха избран Божий**

народ и се наричаха Израил, тоест ум, който гледа Бога, но евреите не приеха Христа, нито повярваха в Него, а Го укориха, като магьосник и обикновен човек. За което и Христос ги напусна и отиде в Галилея, където намери Филип, тоест елините и другите езичници и идолопоклонници, каквито бяхме най-напред и ние, но после, като повярвахме в Христовото Евангелие, станавме нов Израил, а евреите от завист не повярваха и за това отпаднаха и станаха за укор на целия свят. Но да видим сега на кратко, каква вяра остави Христос на земята.

Вярата, която Христос посади на земята или по-добре да кажа, сред християните, е много голяма и висока, така че нито с ум може докрай да се постигне, нито с уста да се доизкаже, и е толкова силна, че **никаква сила не може да я победи, но тя винаги надвива, както е надвила толкова мъчители и еретици, защото когато Христос посади, тази наша права вяра и я затвърди с апостолските и мъченически чудеса, тогава царството на дявола, което царуваше чрез идолопоклонството, започна да се събаря и дяволът, като гледаше ежедневно, че идолопоклонниците се обръщат, към тази вяра се ядоса много и за това най-напред опълчи срещу нея евреите, за да я смаже, и като не успя да стори нищо, вдигна неверниците езичници, които не познаваха Бога, и като избра римските злочестиви императори Нерон, Диоклетиан, Максентий и други мъчители, проля много мъченическа кръв за триста години, до времето на великия цар Константин. Като видя, че заради мъченическите чудеса мнозина езичници се обръщат, дяволът издигна еретици сред самите християни: Арий, Македоний, Несторий, Диоскор, Ориген и други, които казваха, че Христос е обикновен човек, а не Бог. Като не успя и с това да стъпче чистата ни вяра, седемстотин**

години, след Христа дяволът опълчи император Лъв Исаврянин срещу светите икони, за да ги махне от църквите, което и направи. Божията Църква стоя без икони по негово време и след него по Копронимово време, и след сина му, до като се възцариха Ирина и Константин. С помоща на патриарх Тарасий те свикаха Седмия Вселенски Събор в Никея и пак върнаха светите икони в църквите и след тях по времето на Никифор Ставрикий и Михаил Рангав иконите бяха почитани, а след това Лъв Арменин повдигна второ гонение срещу иконите, което направиха и Михаил Аморея и най-вече синът му Теофил, който и скоропостижно се спомина, а Бог се яви на жена му Теодора и на патриарх Методий и им каза да поставят иконите в светите църкви и да ги почитат. И те тържествено ги окачиха с целия църковен клир и узакониха от тогава и до днес да се покланяме на светите икони, които ни представят Божието лице, и да въздаваме благодарност на Бога и вечен помен на благочестивите царе и светите Отци, които се потрудиха за светите икони и за Православната ни вяра...”

„Неделя на Православието, първа от Великия пост“ - из "Софроние" на епископ Софроний Врачански

„често им се случвало да ги споходят различни Божии съдби, защото понякога имало плодородие, а друг път глад, понякога имало здраве, а друг път тежки болести и внезапна смърт, но не можели да разберат, че всичко това става по Божий промисъл, ходели като в някаква тъмнина. Имало някои от тях, които смътно усещали, че има Бог и Той управлява целия свят, каквито били Аристотел и Сократ, най-мъдрите философи за времето си, по-уважавани дори от делфийския Бог Аполон, но усещането им било мимолетно и слабо. Защото и те се покланяли на камъни и дървета, правели богове по човешко подобие и ги почитали, като Бог. Сократ имал чист и прав живот, подобен на християнски, но при все това учел

хората да се покланят на идолите. Така и други елински философи почитали идолските богове. Мислели се за мъдри, а били глупави, защото изменили Божиата слава „в образ, подобен на тленни хора (тленен човек), на птици, на четириноги и на влечуги“ (ср. Рим. 1,21-23)...

Но защо ли езичниците се скитали в такава тъмнина? Някой може да каже: „Защото не са имали пророци да ги научат да познават истинския Бог“. Но **знайте, че и онези, които имали пророци, също ходели в голяма тъмнина. Погледнете неблагодарния еврейски народ. Евреите имали Закон и пророци и получавали от Бога много блага, но пак не могли да отхвърлят от очите си езическата тъмнина, а излеели златен телец в пустинята, поклонили му се като на Бог и казали, че той ги е извел от Египет (вж. Изх. 32:2-4). „Смесиха се - казва пророк Давид - с езичниците и се научиха на техните дела да служат на боговете, да колят синовете и дъщерите си в жертва на бесовете и да проливат невинна кръв“ (ср. Пс. 105:35-38). Евреите постоянно имали Закона пред очите си и винаги слушали пророческите поучения, но пак били в голяма тъмнина.** Ето че не липсата на пророци била причина за тъмнината на елините, а причината (за тази тъмнина) е, че на земята още не бе дошъл Христос, „Който е светлина на всеки човек, който се ражда на света“ (Йоан. 1:9).“

ЗА СЛИЗАНЕТО НА СВЕТИЯ ДУХ - „Софроние“ на епископ Софроний Врачански

„Християни, тук можем да наречем пустиня древния елински народ, който се покланял на дявола, като на Бога, и дяволът живеел в елините, както дивите зверове в пустинята. Пустиня е също всяка грешна душа, която е грешна и празна откъм добродетели. А **Христос, като слезе от небето и се**

роди на земята, се яви първо на еврейския народ, но те не повярваха в Него и Той ги остави голи от Своите дарове и отиде, като в някоя пустиня сред елинския народ, а елините бяха идолопоклонци, каквито бяхме тогава и всички ние, и като ни просвети с различни поучения и чудеса, повярвахме и се облякохме с много Божии добродетели, а евреите останаха голи от тези добродетели, понеже не повярваха...”

От слово на осма неделя след Петдесетница - из "Софроние" на епископ Софроний Врачански

„В духовен смисъл разбирай следното: **след като Ирод, тоест плътският, грубият иудейски ум (Ирод означава плътския ум) обезглавил Йоан, главата на пророците, тоест не повярвал на пророкуващите за Христа, Иисус отива в пусто място - при езичниците, които са пусти по отношение към Бога, и изцелява болните по душа, а после ги храни.**“

Блажени Теофилакт Български, архиепископ Охридски - тълкование на Мат. 14:14-22

„Чудото на Лазаровото възкресение **предизвикало непоносимо негодуване у първосвещенниците и фарисеите. По съвета на Каиафа, точно в този момент Синедрионът решава да улови Иисуса при първа възможност и да Го убие** (Йоан 11:47-57).

Лазаровото възкресение станало непосредствен повод за смъртната присъда на Спасителя. Затова именно от най-дълбока древност било установено случилото се да се спомня преди началото на Страстната седмица (Седмицата на Христовите страдания)..."

Слово на възкресяване на праведен Лазар (Лазарова събота)

„И каза на учениците си: "Лазар, нашият приятел, е заспал; но да отидем при него, за да го събудя." А учениците му рекоха: "Господи, ако е заспал, ще оздравее." Те помислиха, че говори за сънно заспиване. Тогава Исус им рече направо: "Лазар умря; но радвам се за вас, че ме нямаше там, та да повярвате; но да идем при него и ще го възкреся." А Тома, наричан Близник, каза: **"Господи, сега юдеите искаха с камъни да те убият и пак ли там отиваш?"** Исус пък отговори: "Нали дванадесет часа има един ден? Който ходи нощем, препъва се, защото светлината не е в него. А който ходи денем, не се препъва." Аз съм светлина за целия свят и който върви след мене, не ще се препъне." Това като каза, Исус дойде във Витания и намери, че Лазар е вече от четири дена в гроба...

Исус извика с висок глас: "Лазаре, излез вън!" И при този пресвят глас мъртвецът веднага стана, след като разкапващата се плът се обнови. Исус им заповяда да разповият овързаните му ръце и нозе. А народът, който беше там, като видя това дивно чудо, всички като с една уста прославиха Бога и казваха: "Наистина Божий син е този!" И повярваха в него.

Древният враг, дяволът, ожесточи сърцата на противниците. Те казваха: "Ако този не бъде умъртвен, то целия свят ще повярва в него." И веднага се събраха първосвещениците и книжниците и направиха съвещание против него - да убият не само Исуса, но и Лазаря, понеже поради него мнозина

повярваха в Исуса Христа.

Заради това ли, о беззаконници, вие станяхте
законоучители, за да въставате против законодателя?
Поради това ли се разбунтувахте срещу Бога, понеже ви
освободи от египетското робство, като наказва фараона с
много бедствия? Затова ли, о, беззаконници, ковете
коварствата против него, защото ви проведе чудно през
Червено море и ви хранеше с небесна храна в пустинята
четиридесет години? А вие сега и измамник го
нарекохте, о, престъпници, защото и мъртвец ни
възкресява, и всякакви изцерения извършва. Затова ли
казвате: "Лъжец е." А когато ви прашаше манна от
небето - тогава го благославяхте. Не се ли срамувате,
законопрестъпници юдеи! Вместо похвала коварство
ковахте срещу своя творец. А трябваше да му отдадете
хвала и чест, виждайки, че той възкресява мъртви,
дарява на слепите светлина, изгонва бесове, изцерява
всякакви болести - този, който дойде да спаси човешкия
род.

Но нека оставим настрана юдейското беззаконие и безумие
и да възхвалим благочестието на Лазар, Христовия приятел.

Лазар стана свято жилище на пресветия дух.

Лазар - красива издънка от божията градина!

Лазар - медоносна капка от божията премъдрост!

Лазар - извор на духовна благодат!

Лазар - неувяхващ цвят от райската градина!

Лазар - високолетящ орел на висшата премъдрост!

Лазар - съкровищница на божиято гостоприемство,
изпълнена с обич към бедните!

Лазар - втори предтеча за тези, които седят в мрак и в смъртна сянка!

Лазар - лют посрамител на адовата сила!

Лазар - мил любимец на Христа!

Лазар - пръв предобраз на възкресението на Христа на третия ден!

Лазар - светлозарен съобщник на ангелите!

Лазар - строг изобличител на юдеите!“

Похвално слово за Възкресение Лазарово - Св. Климент Охридски

„Злодейците ще погуби зле, а лозето ще даде на други лозари (Мат. 21:41)

Благослови, отче!

Благочестиви християни! Иисус Христос много пъти подтиква лъжците към покаяние с различни притчи и предупреждава юдеите със Своята премъдрост, **за да осъзнаят безумието си и да не бъдат осъдени на вечна мъка**. И някои от тях приели мъдрото Му учение и повярвали, а някои от глупост и от завист не повярвали, за което ще бъдат осъдени, защото и слушали, и виждали учението Му, **и пак не повярвали, но като слепи и неразумни станали съдници на самите себе си и отсъдили правилно, че Господ съответно на злобата им злодейците ще погуби зле, а Небесното царство ще даде на други**. За това и ние трябва да слушаме евангелските поучения, за да не се каем после без полза, като неверните юдеи и злите законоучители...

Евангелие от Матей, зачало 87

Рече Господ тази притча: имаше един човек стопанин, който насади лозе, ограда го с плет, изкопа в него лин, съгради кула и като го предаде на лозари, отиде си. И когато наближи гроздобер, той изпрати слугите си при лозарите да му приберат плодовете. А лозарите, като уловиха слугите му, едного набиха, другиго убиха, а трети с камъни пребиха. Пак изпрати други слуги, по-много от първите, и с тях сториха същото. Най-сетне изпрати при тях сина си, като каза: ще се засрамят от сина ми. Но лозарите, като видяха сина, казаха помежду си: този е наследникът, хайде да го убием и да присвоим наследството му. И, като го уловиха, изведоха вън от лозето и убиха. И тъй, като си дойде господарят на лозето, какво ще направи на тия лозари? Отговарят Му: злодейците ще погуби зле, а лозето ще даде на други лозари, които ще му дават овреме плодовете. Иисус им казва: нима не сте никога чели в Писанията: „камъкът, който отхвърлиха зидарите, той стана глава на ъгъла: това е от Господа, и е дивно в очите ни?“ (Мат. 21:33-42)

Благочестиви християни, слушайте внимателно, за да разберете евангелската притча, която чухте сега. **Човекът, който насади лозето, е Бог, Който сътвори целия свят. Лозето е еврейският народ, който Бог изведе от Египет и го насади (засели) в обетованата земя, от която изгони езициниците, както казва пророк Давид: Ти пренесе от Египет лозата, изгони народите и я посади (Пс. 79:9). Плетът е Моисеевият закон, който им забранявал да вършат грях и да се смесват с езициниците. Линът е жертвеникът или мястото, където колели жертвите и вземали кръв, за да поръсят, а лозарите са еврейските книжници и законници, които учили евреите на Закон Божий. Слугите, които били пратени на лозето за грозде, са пророците, които Бог изпратил веднъж и втори път в различни времена при**

еврейските законоучители да търсят плод, тоест изпълнение на Божия закон и добри дела. А лозарите (законоучителите) уловиха слугите (пророците) и несправедливо ги предадоха на смърт: биха пророк Михей, убиха Иеремия, прерязаха Исаия с дървена пила, заклаха Захария в храма и убиха още мнозина други. Най-накрая Бог изпрати Сина Си Христос, та дано се засрамят от Него, като видят чистия Му живот и големите чудеса. Но лукавите завистливи еврейски законоучители не се засрамили и от Него, а като видяха, че върши толкова чудеса и толкова много хора повярваха в Него, си казаха помежду си: „Хайде да Го убием и да си присвоим властта, която има над хората“. И като Го уловиха, изведоха Го извън град Иерусалим на Голгота и там Го убиха на кръста. Като разказал тази притча на евреите, Христос ги попитал какво ще направи господарят на лозето с лукавите лозари. А юдеите, понеже не разбрали, че тази притча се отнася за тях, Му рекли: Злодейците ще погуби зле, а лозето ще даде на други лозари. И както казали, тъй и станало. Защото четиридесет години след Христовото възнесение римският император Тит разрушил целия град Иерусалим и погубил зле лукавите лозари: едни избил, други изклал, а други поробил и ги пръснал по чужди страни. Тогава царството им свършило и те се пръснали по целия свят и станали за укор пред всички народи. А лозето предаде на други лозари, тоест на апостолите, на архиереите, на свещениците и на църковните учители да поучават всички християни, за да родят обилни плодове (добродетели), когато му дойде времето. А камъкът, който отхвърлиха зидарите, е Христос, зидарите пък са еврейските законоучители. Защото Христос, в Когото евреите не повярваха, стана глава на ъгъла, тоест един

камък е глава на ъгъл и държи двете стени, така и Христос стана Глава между Стария и Новия Завет и между евреите и елините, които събра в една вяра. И е дивен, защото ги укрепи с големи чудеса, в които ние повярвахме и от идолопоклонници станахме християни, **а евреите не повярваха, за това Бог ги пръсна по целия свят и при Второто пришествие ще ги осъди на вечна мъка за неверието им.**

ПОУЧЕНИЕ

Братя християни, тази притча предупреждава не само тогавашните евреи, но и сега предупреждава всеки християнин. Защото много пъти нарушаваме Божиите заповеди, но ни се струва, че Бог не вижда лукавите ни дела, с които за втори път разпваме Христа като евреите. За това, щом дойде при Второто Си пришествие, Христос ще мъчи такива християни с неугасим огън, ако не се покаят, докато са живи. Защото, когато гневим Бога с греховете си, Той ни лишава от милостта Си и оставаме като лозе без плет на поляната, да ни тъпчат чужди крака. И колкото повече търпи тук нашите беззакония, толкова повече ще ни накаже там. Защото Бог дълго търпи грешния човек, само и само дано се покае, но щом види, че не се покаява, го наказва страшно...”

Из "Софроние" на епископ Софроний Врачански - В ТРИНАДЕСЕТА НЕДЕЛЯ СЛЕД ПЕТДЕСЕТНИЦА, ЗА ЛОЗЕТО И ЛОШИТЕ РАБОТНИЦИ

"Евангелие от Матей, зачало 89

Рече Христос тази притча: царството небесно прилича на човек цар, който направи сватба на сина си и разпрати слугите си да повикат поканените на сватбата, а те не искаха да дойдат. Пак изпрати други слуги, като рече: кажете на

поканените: ето, приготвих моя обяд, юнците ми и каквото е угоено са заклани, и всичко е готово, дойдете на сватбата. Но те пренебрегнаха и отидоха, кой на нива, кой по търговия, други пък хванаха слугите му, поругаха ги и ги убиха. Като чу за това царят, разгневи се, изпрати войските си, та погуби ония убийци и изгори града им. Тогава казва на слугите си: сватбата е готова, ала поканените не бяха достойни. За това идете по кръстопътищата и, колкото души намерите, поканете ги на сватбата. И като излязоха тия слуги по пътищата, събраха всички, колкото намериха и лоши, и добри, и напълни се сватбеният дом с много сътрапезници. Царят, като влезе да види насядалите, съгледа там едного, който не бе облечен в сватбарска премяна, и каза му: приятелю, как влезе тук, като не си в сватбарска премяна? А той мълчеше. Тогава царят рече на слугите: вържете му ръцете и нозете, вземете го и го хвърлете във външната тъмнина, там ще бъде плач и скърцане със зъби, защото мнозина са звани, а малцина избрани...
(Мат.22:1-13)

ТЪЛКУВАНИЕ

Царят, който направи сватба на сина си, е Бог, Който прикани евреите към добротворство, но те не пожелаха, а изтъкнаха като предлог - едни: че били отишли за волове, други: на нива, други: да се женят, а трети уловили слугите и ги набили. Слугите, които били пратени да канят на сватбата преди Христа, били пророците, а след Христа - апостолите и църковните проповедници. **Първо били поканени евреите и то - не веднъж, а много пъти чрез закона и пророците, но те се отказали от тази сватба като недостойни.** За това Бог покани нас да се веселим духовно с поученията на Стария и Новия Завет. А с това, че царят се разгневил и изпратил войници да изгорят града, **Христос показал, как евреите щели да пострадат по-късно за неверието си,** защото като минали 40 години от Христовото възнесение, римският

император Веспасиан и синът му Тит отишли и изгорили Иерусалим и избили безброй евреи, а колкото останали живи, ги пръснали по целия свят, **защото разгневиха Бога, като не повярваха в Христа, а Го разпнаха на кръст**. Но вижте Божието милосърдие, как Бог съсипа Иерусалим не веднага, а след 40 години. **Първо, за да покаже Своето дълготърпение, и второ, чакал евреите дано да се покаят! Но те не само не се покаяха, ами и започнали да убиват светите апостоли. Убили първомъченик Стефан с камъни. Съсекли Иаков, брата на Иоан, и изгонили всички апостоли от Иерусалим. Тогава и Бог погуби града и убийците. О, голямо Божие дълготърпение! Те извършили толкова зло, а Бог пак проявил милост към тях и ги търпял толкова много години, дано да се покаят и повярват! Но те не повярваха**. За това Бог прати апостолите сред езичниците, елините и варварите, които събраха в една вяра, както и днес и добри, и лоши идват и приемат свето кръщение и Божествено Причастие. А ние, като бяхме езичници и повярвахме, да не се надяваме само на вярата, а в съответствие с нея да вършим и добри дела, защото вярата без добри дела е мъртва (Иак. 2:20),..."

Из "Софроние" на епископ Софроний Врачански - В ЧЕТИРИНАДЕСЕТА НЕДЕЛЯ СЛЕД ПЕТДЕСЕТНИЦА, ЗА ЦАРСКАТА СВАТБА

Статията е допълнение към „[Изобличение на иудеите от пророците, православните светци и духовниците на Църквата](#)“

{{_LINK1_}}